

Disposició final única

Aquesta Ordre entrarà en vigor el mateix dia en què es publiqui en el Butlletí Oficial de les Illes Balears i tindrà efecte des del dia 14 de maig de 2002.

Palma, 12 de juny de 2002

El conseller d'Hisenda i Pressuposts

Joan Mesquida i Ferrando

— o —

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA

Núm. 12617

Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 14 de juny de 2002, per la qual es regula l'elaboració i l'execució del Programa d'acolliment lingüístic i cultural adreçat a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears que cursa estudis als instituts d'educació secundària

La presència d'alumnes d'incorporació tardana, procedents de la immigració, en el sistema educatiu de les Illes Balears i, en concret, als instituts d'educació secundària, és un fet habitual i en creixement continu. La necessitat d'atenció educativa a aquests alumnes és quelcom que la planificació del centre ha d'incorporar i, per tant, ha de ser objecte de mesures de regulació, d'orientació i de suport per part de l'Administració educativa.

La diversitat d'aquests alumnes és molta i depèn d'elements ben distints: lloc de procedència, motius de la migració, factors socioeconòmics, lingüístics, culturals... Aquesta circumstància comporta una gran complexitat als centres i al professorat. En la institució escolar, hi conviuen alumnes acabats d'incorporar al sistema educatiu illenc –o amb un cert temps d'inscripció– sense coneixements de català ni de castellà amb alumnes castellanoparlants, procedents de la resta de l'Estat o de la immigració exterior, sense coneixements de català. Però la situació és sovint més complexa encara, perquè al fet lingüístic s'hi superposen altres components determinants: així, són considerables les diferències des del punt de vista dels referents culturals que propicien la coexistència d'alumnes procedents de cultures properes amb alumnes de països culturalment més allunyats del context de les Illes Balears. També són molt notables les diferències des del punt de vista acadèmic (alumnes amb escassa escolarització, historials acadèmics irregulars, al costat d'alumnes que han seguit amb aprofitament divers un procés educatiu homologable al nostre...).

En aquest context, el problema de la comunicació és fonamental per a la inserció dels alumnes en el sistema educatiu i per a l'assoliment dels objectius educatius que aquest sistema té establerts. Els centres han de possibilitar que els alumnes accedeixin a la llengua catalana, que els ha de permetre comunicar-se i seguir els aprenentatges escolars, és a dir, integrar-se en la comunitat escolar, i els ha de servir, com a llengua pròpia de les Illes Balears, de vehicle de comunicació i d'integració en la societat que els acull. Aquest aprenentatge ha de servir, alhora, per a la cohesió del sistema educatiu mateix i de la societat mateixa. La llengua castellana, llengua materna d'alguns sectors d'aquest alumnat, ha de ser objecte de tractament educatiu per tal que els alumnes hi puguin accedir en les millors condicions; però, no podem oblidar que, a causa de la situació sociolingüística de les Illes Balears –de desequilibri en l'ús social del català–, és molt freqüent que el contacte més significatiu que poden tenir aquests alumnes amb la llengua oficial pròpia de les Illes Balears és el que es produeix a l'aula. D'aquesta realitat se'n deriva la necessitat d'establir els mecanismes d'atenció lingüística i de prioritzar aquesta llengua en un pla d'acolliment, atès que, per a un sector important d'aquest alumnat, el contacte amb el castellà és molt més fàcil i habitual en ambients informals de l'escola i de la societat en general (mitjans de comunicació de masses –TV, cinema...–, punts de residència, amics...).

Per cobrir aquestes necessitats així com pertoca, la Conselleria d'Educació i Cultura ha mantingut diverses sessions d'estudi i treball amb els centres d'educació secundària, i ha inclòs en les successives ordres de projectes d'intervenció educativa dels darrers cursos la possibilitat que els centres adoptin mesures d'atenció específica a aquest tipus d'alumnat. Finalment, i en compliment del punt 15 –sobre la integració socioeducativa de l'alumnat– de l'Acord per a la millora de l'ensenyament públic no universitari i de les condicions de treball del personal docent, de 30 d'abril de 2002 (signat amb els sindicats STEI-i, FE-CCOO i FETE-UGT, representants a la Mesa Sectorial d'Educació), la Conselleria d'Educació i Cultura es va comprometre a elaborar un pla d'acolliment per afavorir, entre d'altres aspectes, la integració lingüística, cultural i social dels alumnes immigrants.

Per això, la Conselleria d'Educació i Cultura convoca els centres a elaborar un Programa d'acolliment lingüístic i cultural, amb implicació de tots els òrgans de govern i de coordinació didàctica dels instituts i inserit en els plantejaments

institucionals del centre (projecte lingüístic, projecte curricular, pla d'acció tutorial...), per atendre les necessitats educatives d'aquest alumnat. El propòsit és aportar a aquestes persones els elements de comunicació i les pautes culturals imprescindibles perquè, amb un mínim de temps i un màxim de garanties, puguin incorporar-se a l'educació regular. Aquesta Ordre defineix el Programa i n'estableix les principals pautes organitzatives i funcionals, basant-se en el respecte de l'autonomia pedagògica dels centres com a fonament de qualsevol iniciativa educativa amb voluntat de ser eficaç.

D'aquest Programa també se'n podrà beneficiar aquell sector d'alumnat que, tot i estar en el sistema educatiu de les Illes Balears, no hagi adquirit els coneixements mínims de llengua catalana.

Per tot això, la Conselleria d'Educació i Cultura, en la mesura de les seves possibilitats, ha d'aportar les disposicions i els recursos necessaris per complir aquesta Ordre.

Conseqüentment, en virtut de les competències que em són pròpies i a proposta de les direccions generals d'Administració Educativa, de Personal Docent i d'Ordenació i Innovació, dicto la següent

ORDRE**Article 1****Objecte i àmbit d'aplicació**

Els instituts d'educació secundària amb alumnat que no tenguin competència en llengua catalana –i, si n'és el cas, en llengua castellana–, sigui perquè, procedent d'altres indrets, s'ha incorporat de manera tardana al sistema educatiu de les Illes Balears, sigui perquè no l'ha adquirida suficientment durant la seva escolaritat, han d'elaborar un Programa d'acolliment lingüístic i cultural amb la finalitat de proporcionar a aquest alumnat els elements que els permetin inserir-se adequadament tant en el sistema ordinari –per cursar els estudis de secundària amb aprofitament– com en la societat en general.

Article 2**Marc institucional i continguts del Programa d'acolliment lingüístic i cultural**

1.El Programa d'acolliment lingüístic i cultural ha d'inserir-se en el marc general de la planificació del centre per atendre la diversitat i ha de fer efectives les directrius i els criteris del Projecte lingüístic de centre quant a l'ensenyament i ús de les llengües; del Projecte curricular d'etapa pel que fa als aspectes curriculars i del Pla d'acció tutorial pel que fa a les actuacions específiques que es duran a terme amb el grup-classe per afavorir la integració de tot l'alumnat i la interrelació del professorat i de l'alumnat que conviurà durant el curs. El Programa ha de participar, així mateix, dels projectes institucionals que, des de l'exercici de l'autonomia del centre, es duguin a terme, com poden ser els projectes d'intervenció educativa.

2.El Programa ha de contenir els elements de planificació necessaris perquè els alumnes d'incorporació tardana, com a resultat de la seva aplicació, estiguin en condicions d'adquirir, en primera instància, la competència lingüística corresponent al nivell llindar de la llengua catalana, el vocabulari bàsic i científic de matemàtiques i el coneixement social i natural i les característiques culturals, lingüístiques i històriques de les Illes Balears. A aquest efecte, s'han de fer les adaptacions curriculars pertinents. Aquesta planificació també ha d'atendre els alumnes amb dificultats específiques en algun aspecte lingüístic i amb retard associat a aquest aspecte, tot i que siguin alumnes que ja han estat escolaritzats en el nostre sistema educatiu.

3.La Conselleria d'Educació i Cultura, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries i segons les dotacions dels centres, ha de proveir-los dels recursos humans i materials necessaris per a l'execució del Programa.

Article 3**Elaboració del programa**

1.El programa, que s'ha d'elaborar anualment, és responsabilitat de l'equip directiu, que l'ha de dissenyar amb la col·laboració del departament d'orientació, del departament de llengua catalana i dels departaments didàctics que siguin pertinents.

2.La direcció del centre pot nomenar una comissió específica per redactar el programa.

3.El Programa d'acolliment lingüístic i cultural forma part de la Programació general anual i, conseqüentment, ha de seguir el procediment d'aprovació que regeix aquest document institucional.

Article 4**Objectius**

Els objectius del Programa són aconseguir que els alumnes:

a) Aprenguin a expressar en català les formes lingüístiques dels conceptes que tenen interioritzats en la seva llengua materna i desenvolupin el llenguatge amb adequació al context on són inserits, per tal de no reduir els aprenentatges per desconeixement de l'idioma i augmentar les competències

lingüístiques que els permetin la realització de tasques acadèmiques i socials.

- b) Reconeixin les característiques culturals personals i les que defineixen tant la cultura pròpia de les Illes Balears com d'altres de l'entorn.
- c) Desenvolupin les habilitats lingüístiques i socials necessàries per a la interacció amb els altres companys i amb les persones adultes.
- d) Incrementin el seu sentit de pertinença a una cultura nova, com és la del territori que els acull, i integrin al seu patrimoni personal els trets definitoris d'aquesta cultura, assumint-ne la incorporació com un enriquiment de les seves possibilitats personals com a membres de la societat de les Illes Balears.

Article 5

Professorat

1.El professorat responsable directe de l'atenció lingüística i cultural derivada del Programa d'acolliment ha de ser, preferentment, professorat amb destinació definitiva a l'institut d'educació secundària, tant pertanyent al cos de mestres com al de professors d'educació secundària.

2.Aquests professors han d'actuar en aplicació del Programa d'acolliment lingüístic i cultural, i amb coordinació tant amb els equips docents com amb el departament al qual pertanyen i al d'orientació.

3.La Conselleria d'Educació i Cultura, mitjançant el procediment pertinent, pot adscriure personal del centre o professorat d'altres procedències als instituts per tal que realitzin les tasques derivades del Programa d'acolliment lingüístic i cultural.

Article 6

El Programa d'acolliment lingüístic i cultural com a instrument de planificació educativa

1.El Programa d'acolliment lingüístic i cultural és un instrument de planificació flexible, adaptat a les necessitats educatives, lingüístiques i culturals dels alumnes, que ha de contenir i fer operatius els principis següents:

- a) L'atenció lingüística a aquest alumnat no es pot aïllar de les mesures globals de dinamització i foment de l'ús de la llengua catalana a l'àmbit de tot el centre, però n'és un aspecte individualitzat.
- b) En els casos de l'alumnat procedent d'altres sistemes educatius, la integració al sistema ordinari és el fonament de qualsevol plantejament programàtic.
- c) El manteniment del grup-classe de referència per part dels alumnes participants en qualsevol de les modalitats educatives del Programa.
- d) La responsabilitat directa del Programa és la que s'esmenta en l'article 3; això no obstant, la competència en l'aplicació és dels equips docents i de la totalitat del professorat del claustre.

2.Les mesures organitzatives i d'intervenció educativa previstes poden prendre formes diverses, com els tallers de llengua i cultura ja experimentats en el sistema educatiu de les Illes Balears, les aules d'acolliment o el suport lingüístic organitzat segons diferents possibilitats i d'acord amb els models i assessorament que pugui establir la Conselleria d'Educació i Cultura.

3.Qualsevol de les mesures adoptades ha de preveure un temps mínim i un temps màxim de l'horari setmanal dels alumnes en un grup específic diferent al grup-classe de referència. L'activitat específica s'ha de desenvolupar entre un mínim de sis hores setmanals i un màxim de setze, sempre que sigui possible i tenint en compte la llengua i cultura d'origen i el grau d'escolarització de cada alumne. La durada d'aquesta intervenció educativa ha de ser d'un període del curs escolar no superior als nou mesos, sempre segons el grau d'aprofitament i d'assoliment dels objectius.

4.No obstant el que s'indica en l'apartat anterior, l'Administració educativa pot autoritzar, amb caràcter excepcional, per a alumnes d'incorporació tardana sense coneixement de cap de les llengües oficials de les Illes Balears altres mesures d'immersió lingüística amb una dedicació de, si cal, la totalitat de l'horari setmanal, per un període mai no superior a dotze setmanes lectives.

5.Els alumnes que hagin rebut atenció educativa d'acord amb qualsevol dels dos apartats anteriors han de ser objecte d'un seguiment per tal d'avaluar si la incorporació plena al seu grup ordinari de referència es desenvolupa de forma adequada. Si és necessari, es podrà revisar quina atenció lingüística addicional requereixen.

6.L'equip docent ha d'elaborar les adaptacions curriculars pertinents per a aquest sector d'alumnat. Si cal, ha de requerir la col·laboració del Departament d'Orientació i dels departaments didàctics corresponents.

7.La Conselleria d'Educació i Cultura ha de posar a l'abast del professorat i dels centres materials orientatius amb propostes organitzatives i didàctiques, així com una oferta de formació permanent del professorat congruent amb aquest propòsit.

Article 7

Avaluació dels alumnes i avaluació interna del programa

1.El programa ha de preveure mesures d'avaluació, tant dels alumnes en els aspectes lingüístics, culturals i curriculars, com dels mecanismes de reincorporació

al grup de referència.

2.Les dades d'aquestes avaluacions s'han de consignar en els documents acadèmics pertinents mitjançant les diligències corresponents.

3.El programa ha de preveure mesures d'avaluació del procés per millorar-ne l'execució i fer-ne una valoració final, que s'ha d'incloure en la memòria anual, i que ha de servir de base per a la planificació del curs següent.

Article 8

Seguiment, avaluació i assessorament

1.El Departament d'Inspecció Educativa, en l'exercici de les funcions que li són pròpies, ha de fer el seguiment i l'avaluació del Programa d'acolliment lingüístic i cultural a cadascun dels instituts d'educació secundària que el duiguin a terme. En acabar el curs escolar, el Departament d'Inspecció ha d'emetre un informe global sobre l'aplicació del Programa.

2.Els serveis d'Ensenyament del Català i d'Innovació Educativa de la Conselleria d'Educació i Cultura han d'assessorar i han de donar suport al professorat i als centres que apliquin aquest Programa.

Article 9

Formació del professorat

1.La Conselleria d'Educació i Cultura, mitjançant el Programa vigent de formació permanent del professorat, ha de propiciar una oferta formativa específica per al professorat responsable dels programes d'acolliment lingüístic i cultural d'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears. Aquesta oferta s'ha d'adreçar tant a la preparació del professorat sense experiència en aquest camp com als aspectes relacionats amb la problemàtica organitzativa i didàctica que comporta la iniciativa.

2.Així mateix, s'ha d'afavorir en la formació permanent del professorat l'existència d'una oferta formativa adreçada a la totalitat del professorat relacionada amb els diferents aspectes que són objecte d'aquesta Ordre.

Disposició adicional primera

S'autoritza la Direcció General d'Administració Educativa perquè dicti les instruccions i orientacions necessàries per a l'aplicació d'aquesta Ordre.

Disposició adicional segona

S'autoritzen les diferents direccions generals perquè adoptin les mesures necessàries per a l'aplicació del que disposa aquesta l'Ordre.

Disposició final

Aquesta Ordre entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

El conseller d'Educació i Cultura

Damià Pons i Pons

Palma, 14 de juny de 2002

— o —

Núm. 12618

Resolució del director general d'Universitat per la qual es concedeixen ajudes per cursar estudis universitaris per al curs 2001/2002

Per ordre del conseller d'Educació i Cultura (BOIB núm. 115, de 25 de setembre de 2001), es convocaren ajudes per cursar estudis universitaris per al curs 2001/2002 i es delegaren les corresponents facultats de resolució en el director general d'Universitat.

Examinades les sol·licituds presentades i complert el procediment preceptiu establert en les bases de l'esmentada Resolució, en virtut de la delegació de facultats abans indicades,

RESOLC

Primer. Concedir les ajudes econòmiques als sol·licitants que s'esmenten en l'annex primer.

Segon. Denegar les ajudes econòmiques als sol·licitants que s'esmenten en l'annex segon, amb indicació de les causes de denegació, d'acord amb els motius que es detallen en l'annex tercer.

Tercer. Contra aquesta Resolució, que posa fi a la via administrativa, les persones interessades, d'acord amb el que disposen els articles 116 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre (modificada per la Llei 4/1999), de règim jurídic de les administracions públiques, poden interposar un recurs potestatiu de reposició davant el mateix òrgan que la dicta, en el termini d'un mes comptador des de l'endemà de la seva publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears o, alternativament, un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contencio-